

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

A6-0262/2009

8.4.2009

SPRAWOZDANIE

wraz z projektem zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Rady w sprawie rozwoju obszaru sprawiedliwości UE w sprawach karnych (2009/2012(INI))

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Maria Grazia Pagano

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT ZALECENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO DLA RADY	3
PROJEKT ZALECENIA (B6-0335/2008).....	13
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	16

PROJEKT ZALECENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO DLA RADY

w sprawie rozwoju obszaru sprawiedliwości UE w sprawach karnych (2009/2012(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt zalecenia dla Rady, który złożył Panayiotis Demetriou w imieniu grupy politycznej PPE-DE, w sprawie rozwoju obszaru sprawiedliwości UE w sprawach karnych (B6-0335/2008),
- uwzględniając art. 6, 29, 31 ust. 1 lit. c) oraz art. 34 ust. 2 lit. a) i b) Traktatu o Unii Europejskiej, Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności art. 47, 48, 49 i 50, oraz Europejską konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, w szczególności art. 5, 6, 7 i 13,
- uwzględniając zielone księgi Komisji w sprawie zabezpieczeń proceduralnych, z których mogą korzystać podejrzani oraz oskarżeni w postępowaniu karnym w Unii Europejskiej (COM(2003)0075) i w sprawie domniemania niewinności (COM(2006)0174), jak również przedstawiony przez Komisję wniosek dotyczący decyzji ramowej Rady w sprawie niektórych praw proceduralnych w postępowaniu karnym w Unii Europejskiej (COM(2004)0328) oraz opinię Parlamentu na ten temat¹,
- uwzględniając swoje zalecenie dla Rady z dnia 9 marca 2004 r. w sprawie praw więźniów w Unii Europejskiej²,
- uwzględniając decyzję ramową Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej³ i opinię Parlamentu na ten temat⁴,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Europejskiej Rady Europy ds. Efektywności Wymiaru Sprawiedliwości (CEPEJ) z 2008 r. zatytułowane „Europejskie systemy sprawiedliwości: skuteczność wymiaru sprawiedliwości”,
- uwzględniając komunikat Komisji w sprawie stworzenia forum dla omawiania strategii i praktyk UE w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości (COM(2008)0038),
- uwzględniając wnioski z posiedzenia Rady WSiSW, które odbyło się w dniach 27-28 listopada 2008 r., w sprawie ustanowienia sieci współpracy legislacyjnej ministerstw sprawiedliwości państw członkowskich Unii Europejskiej,
- uwzględniając inicjatywę Republiki Francuskiej mającą na celu przyjęcie decyzji Rady

¹ Dz.U. C 33 E z 9.2.2006, s. 159.

² Dz.U. C 102 E z 28.4.2004, s. 154.

³ Dz.U. L 327 z 5.12.2008, s. 27.

⁴ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0381.

ustanawiającej europejską sądową sieć szkoleniową¹, opinię Parlamentu na ten temat², komunikat Komisji w sprawie szkolenia pracowników wymiaru sprawiedliwości w Unii Europejskiej (COM(2006)0356) oraz rezolucję Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie szkolenia sędziów, prokuratorów i pracowników wymiaru sprawiedliwości w Unii Europejskiej³,

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 23 października 2007 r. na temat roli Eurojustu i europejskiej sieci sądowej w walce z przestępczością zorganizowaną i terroryzmem w Unii Europejskiej (COM(2007)0644), skonsolidowaną wersję decyzji Rady 2002/187/WSiSW ustanawiającej Eurojust w celu zintensyfikowania walki z poważną przestępczością (5347/09), decyzję Rady 2008/976/WSiSW z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie europejskiej sieci sądowej⁴ oraz opinie Parlamentu na ten temat⁵,
- uwzględniając decyzję ramową Rady 2008/987/WSiSW z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie europejskiego nakazu dowodowego dotyczącego przedmiotów, dokumentów i danych, które mają zostać wykorzystane w postępowaniach w sprawach karnych⁶ oraz opinię Parlamentu Europejskiego na ten temat⁷,
- uwzględniając wyniki badania „Analiza w zakresie przyszłości stosowania zasady wzajemnego uznawania w sprawach karnych w Unii Europejskiej”⁸ opublikowanego ostatnio przez Université Libre de Bruxelles,
- uwzględniając wniosek dotyczący decyzji ramowej Rady w sprawie stosowania przez państwa członkowskie Unii Europejskiej zasady wzajemnego uznawania do decyzji w sprawie środków nadzoru stanowiących alternatywę dla tymczasowego aresztowania (17506/08),
- uwzględniając sprawozdania oceniające stosowanie decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW dotyczącej europejskiego nakazu aresztowania i procedur wydawania osób między państwami członkowskimi⁹,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie konfiskaty aktywów i majątku organizacji przestępczych (COM(2008)0766),
- uwzględniając decyzję ramową Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu

¹ Dz.U. C 18 z 19.1.2001, s. 9.

² Dz.U. C 273 E z 14.11.2003, s. 99.

³ Dz.U. C 299 z 22.11.2008, s. 1.

⁴ Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 130.

⁵ Teksty przyjęte P6_TA(2008)0384 oraz P6_TA(2007)0380.

⁶ Dz.U. L 350 z 30.12.2008, s. 72.

⁷ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0486.

⁸ Gisèle Vernimmen-Van Tiggelen i Laura Surano, Instytut Studiów Europejskich, Université Libre de Bruxelles – Sieć Akademicka Europejskiego Prawa Karnego (ECLAN).

⁹ COM(2006)0008, 8409/08, 10330/1/08, 7024/1/08, 7301/2/08, 9617/2/08, 9927/2/08, 13416/2/08, 15691/2/08, 17220/1/08.

- wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej¹ ,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 maja 2008 r. zatytułowany „Droga do europejskiej strategii w dziedzinie e-sprawiedliwości” (COM(2008)0329), konkluzje Rady w sprawie strategii w dziedzinie e-sprawiedliwości, rezolucję Parlamentu z dnia 18 grudnia 2008 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie e-sprawiedliwości² , jak również opinię Parlamentu z dnia 9 października 2008 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie ustanowienia europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów skazanych (ESPIRS), zgodnie z art. 11 decyzji ramowej 2008/XX/WSiSW³ oraz konkluzje Rady w sprawie sprawozdania dotyczącego postępów osiągniętych w czasie prezydencji francuskiej w zakresie e-sprawiedliwości przyjęte na posiedzeniu Rady WSiSW w dniach 27-28 listopada 2008 r.,
 - uwzględniając swoje poprzednie zalecenia⁴ dla Rady,
 - uwzględniając traktat lizboński oraz szczególnie rozdział 4 art. 82-86 (Współpraca sądowa w sprawach karnych) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając potrzebę określenia najlepszego sposobu rozwijania obszaru sprawiedliwości UE w sprawach karnych,
 - uwzględniając sporządzenie projektu przyszłego programu sztokholmskiego,
 - uwzględniając konieczność intensyfikacji poświęconego tym zagadnieniom dialogu z parlamentami krajowymi, społeczeństwem obywatelskim i organami sądowymi,
 - uwzględniając art. 114 ust. 3 i art. 94 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A6-0262/2009),
- A. mając na uwadze, że administracja wymiaru sprawiedliwości wchodzi w zakres uprawnień krajowych państw członkowskich,
- B. mając na uwadze, że uwzględniając traktat lizboński, należy podkreślić, iż jego wejście w życie poszerzy uprawnienia UE w zakresie współpracy w ramach wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych i wprowadzi mechanizm współdecydowania w procesie stanowienia prawa w tym zakresie poprzez zniesienie systemu filarów,
- C. mając na uwadze, że w programie haskim⁵, jak również w programie z Tampere uznano stworzenie europejskiego obszaru sprawiedliwości za priorytet i podkreślono, że

¹ Dz.U. L 327 z 5.12.2008, s. 27.

² Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0637.

³ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0465.

⁴ Zalecenie z dnia 14 października 2004 r. dla Rady i Rady Europejskiej w sprawie przyszłości przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, jak również w sprawie warunków niezbędnych do jej legalnego i skutecznego funkcjonowania (Dz. U. C 166 E z 7.7.2005, s. 58) oraz zalecenie z dnia 22 lutego 2005 r. dla Rady w sprawie jakości wymiaru sprawiedliwości w zakresie prawa karnego i harmonizacji ustawodawstwa karnego w państwach członkowskich (Dz.U. C 304 E z 1.12.2005, s. 109).

⁵ Dz.U. C 53 z 3.3.2005, s. 1.

wzmocnienie wymiaru sprawiedliwości powinno zakładać budowanie pewności oraz wzajemne zaufanie, wdrożenie programu wzajemnego uznawania, opracowanie jednakowych norm dla praw procesowych w postępowaniu karnym, zbliżenie przepisów – w celu uniknięcia sytuacji, w której przestępcy wykorzystywaliby rozbieżności w systemach sprawiedliwości, oraz w celu zagwarantowania obywatelom ochrony, niezależnie od ich miejsca pobytu w UE, jak również w celu dalszego rozwoju Eurojustu,

- D. mając na uwadze, że zgodnie ze sprawozdaniem z realizacji programu haskiego za rok 2007 (COM(2008)0373) osiągnięcia w zakresie współpracy sądowej w sprawach karnych były dotąd nieznaczące z uwagi na blokowanie polityki i opóźnienia, co znalazło odzwierciedlenie w coraz mniejszej liczbie przyjmowanych instrumentów, jednocześnie zaobserwowano jednak satysfakcjonujący postęp w innych dziedzinach, takich jak współpraca w sprawach cywilnych, zarządzanie na granicach, legalna oraz nielegalna imigracja, polityka azylowa,
- E. mając na uwadze, że w wielu przypadkach postępowanie karne ma zasadniczy wpływ na podstawowe wolności zarówno ofiar przestępstwa, jak i podejrzanych i oskarżonych,
- F. mając na uwadze, że ochrona praw, takich jak prawo do rzetelnego procesu, domniemanie niewinności, prawo do obrony, prawa ofiar przestępstw, zasada *ne bis in idem* oraz minimalne zabezpieczenia proceduralne w areszcie przedprocesowym, ma podstawowe znaczenie w postępowaniu karnym,
- G. mając na uwadze, że codzienna współpraca sądowa w sprawach karnych wciąż opiera się na instrumentach wzajemnej pomocy, takich jak Konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych z 2000 r. oraz Europejska konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych z 1959 r.,
- H. mając na uwadze, że w ramach celów i zasad prawa europejskiego zasada wzajemnego uznawania zakłada, że w przypadku wydania decyzji przez właściwy organ sądowy w jednym z państw członkowskich decyzja ta staje się w pełni i bezpośrednio skuteczna na całym terytorium Unii, a władze sądowe państwa członkowskiego, na którego terytorium decyzja ta może podlegać wykonaniu, pomagają w jej wyegzekwowaniu w taki sam sposób, jak gdyby decyzja ta została wydana przez właściwy organ tego państwa członkowskiego, chyba że instrument, w ramach którego jest wdrażana, nakłada ograniczenia na jej wykonanie,
- I. mając na uwadze, że wdrożenie zasady wzajemnego uznawania, stanowiącej podstawę współpracy sądowej od czasu posiedzenia Rady Europejskiej w Tampere, jest jeszcze dalekie od zadowalającej realizacji i powinno mu towarzyszyć stosowanie jednolitego zestawu gwarancji i zabezpieczeń proceduralnych,
- J. mając na uwadze, że tam, gdzie nastąpiło już wdrożenie, jak w przypadku europejskiego nakazu aresztowania, zasada wzajemnego uznawania okazała się skuteczna i stanowi ogromną wartość dodaną dla współpracy sądowej w Unii Europejskiej,
- K. mając na uwadze, że dla pełnej skuteczności, zasada wzajemnego uznawania w znacznym stopniu zależy od stworzenia wspólnej europejskiej kultury sądowej opartej na wzajemnym zaufaniu, wspólnych zasadach, współpracy oraz osiągnięciu pewnego stopnia

harmonizacji, na przykład przy określaniu konkretnych przestępstw oraz sankcji, oraz od rzeczywistej ochrony praw podstawowych, zwłaszcza w odniesieniu do praw procesowych, minimalnych norm dotyczących warunków i kontroli przetrzymywania, praw więźniów oraz dostępnych dla poszczególnych osób mechanizmów odwołania się,

- L. mając na uwadze, że szkolenie sędziów, prokuratorów, adwokatów i innych pracowników administracji wymiaru sprawiedliwości odgrywa kluczową rolę w budowaniu wzajemnego zaufania i kształtowaniu wspólnej europejskiej kultury sądowej, wzmacniając jednocześnie równowagę prawną między interesami oskarżenia i obrony oraz zapewniając ciągłość i skuteczność obrony w sprawach transgranicznych,
- M. mając na uwadze postęp w dziedzinie szkoleń pracowników wymiaru sprawiedliwości, w szczególności dzięki zaangażowaniu ze strony europejskiej sieci szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości (EJTN) oraz podejmowanym w jej ramach działaniom,
- N. mając na uwadze, że pomimo znaczących wyników osiągniętych do tej pory rola EJTN została zredukowana w związku z ograniczeniami wynikającymi z jej struktury organizacyjnej oraz ze względu na brak wystarczających środków,
- O. mając na uwadze, że w świetle omówionej powyżej sytuacji organy sądowe nie posiadają obecnie odpowiednich środków szkoleniowych, potrzebnych do odpowiedniego stosowania prawa UE oraz że tylko niewielka część sądownictwa ma dostęp do szkoleń związanych z wymiarem sprawiedliwości UE,
- P. mając na uwadze, że przysze działania na rzecz rozwoju europejskiego obszaru sprawiedliwości w sprawach karnych muszą opierać się wyłącznie na obiektywnym, bezstronnym, przejrzystym, dokładnym i stałym monitorowaniu wdrażania polityki UE oraz instrumentów prawnych, jak również jakości i skuteczności wymiaru sprawiedliwości w państwach członkowskich,
- Q. mając na uwadze, że obecnie w UE brak jest spójnego, stałego i jasnego monitorowania polityki UE w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych lub jakości i skuteczności wymiaru sprawiedliwości,
- R. mając na uwadze, że monitorowanie miałoby kluczowe znaczenie dla podmiotów odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji w UE przy rozważaniu najbardziej odpowiednich działań legislacyjnych przy jednoczesnym wzmocnieniu wzajemnego zaufania do poszczególnych systemów sprawiedliwości,
- S. mając na uwadze, że ten system oceny powinien korzystać z dostępnych systemów ewaluacyjnych, nie powielając działań lub wyników, a także powinien zakładać aktywny udział Parlamentu,
- T. mając na uwadze, że utworzone niedawno forum wymiaru sprawiedliwości może w istotny sposób przyczynić się do wcześniejszej oceny inicjatyw prawodawczych UE,
- U. mając na uwadze, że w celu zapewnienia spójności działań UE przy jednoczesnej ochronie praw podstawowych konsultacje publiczne przeprowadzane za pośrednictwem odpowiednich procedur, w tym ocen wpływu, powinny mieć miejsce, zanim Komisja lub

państwa członkowskie wystąpią z wnioskami lub inicjatywami dotyczącymi przyjęcia instrumentów legislacyjnych UE,

- V. mając na uwadze, że stała wymiana informacji, metod działania i doświadczeń pomiędzy organami sądowymi w państwach członkowskich w zasadniczy sposób przyczynia się do stworzenia atmosfery opartej na wzajemnym zaufaniu, na co wskazują godne uwagi wyniki osiągnięte w ramach programu wymiany dla organów sądowych,
 - W. mając na uwadze, że w obszarze współpracy sądowej w sprawach karnych nadal brakuje odpowiedniego ogólnego systemu ochrony danych i w związku z tym prawa osób, których dotyczą dane, muszą być starannie uregulowane w ramach poszczególnych instrumentów legislacyjnych,
 - X. mając na uwadze, że skuteczność wymiaru sprawiedliwości UE w sprawach karnych zależy od wykorzystania nowych technologii i narzędzi internetowych, z poszanowaniem praw podstawowych, we wdrażaniu polityki UE, jak również w procesie rozpowszechniania informacji i projektów oraz dyskusji w tym zakresie,
 - Y. mając na uwadze, że sądownictwo krajowe odgrywa coraz istotniejszą rolę w zwalczaniu międzynarodowej przestępczości i jednocześnie w ochronie podstawowych praw i wolności,
 - Z. mając na uwadze, że organy koordynacyjne, takie jak Eurojust, wnoszą istotną wartość dodaną, a ich działania w zakresie walki z międzynarodową przestępczością nasiliły się znacząco, mimo że ich uprawnienia są wciąż zbyt ograniczone oraz że niektóre państwa członkowskie niechętnie dzieliły się informacjami w tym zakresie,
 - Aa. mając na uwadze, że brak jest koordynacji pracy adwokatów i w związku z tym należy ją wspierać na szczeblu UE,
 - Ab. mając na uwadze, że mafie i przestępczość zorganizowana zasadniczo stały się zjawiskiem ponadnarodowym, wywierającym wpływ społeczny, kulturalny, gospodarczy i polityczny na państwa członkowskie i kraje sąsiedzkie, co wymaga przeciwdziałania również na szczeblu społecznym, we współpracy ze społeczeństwem obywatelskim i instytucjami demokratycznymi,
1. zwraca się do Rady z następującymi zaleceniami:
- (a) biorąc pod uwagę fakt, że obszar sprawiedliwości UE w sprawach karnych musi opierać się na poszanowaniu praw podstawowych, konieczne jest ponowne podjęcie prac w zakresie ochrony praw podstawowych, a zwłaszcza bezzwłoczne przyjęcie:
 - instrumentu prawnego o ambitnych celach w zakresie gwarancji proceduralnych w postępowaniu karnym, opartych na zasadzie domniemania niewinności, takich jak prawo do pouczenia o prawach, prawo do adwokata, a w razie potrzeby prawo do bezpłatnej porady prawnej zarówno przed procesem, jak i w trakcie jego trwania, prawo do przedstawienia dowodu, prawo do otrzymywania informacji dotyczących rodzaju i/lub przyczyn zarzutów i/lub podstaw podejrzeń w języku zrozumiałym dla podejrzanego/oskarżonego, prawo dostępu do wszelkich odnośnych dokumentów w języku, który jest zrozumiały dla podejrzanego/oskarżonego, prawo do tłumaczenia ustnego; prawo do rozprawy

sądowej i prawo do obrony, ochrona podejrzanych/oskarżonych, którzy nie rozumieją lub nie orientują się w przebiegu postępowania, minimalne normy przetrzymywania, warunki i ochrona młodocianych podejrzanych/oskarżonych, skuteczne i dostępne mechanizmy wniesienia odwołania;

- szczegółowych ram prawnych zapewniających ofiarom przestępstw jak najpełniejszą ochronę, w tym odpowiednie odszkodowanie i ochronę świadków, zwłaszcza w sprawach związanych z przestępczością zorganizowaną;
 - instrumentu prawnego w zakresie dopuszczalności dowodów w postępowaniu karnym;
 - środków umożliwiających ustanowienie minimalnych norm w zakresie warunków panujących w więzieniach i aresztach oraz ogólnego wykazu praw więźniów w UE, obejmującego między innymi prawo do informacji i pomocy konsularnej;
 - środków mających stanowić siłę napędową i wsparcie społeczeństwa obywatelskiego i instytucji w ich wysiłkach na rzecz zwalczania mafii oraz działań zmierzających do przyjęcia prawnego instrumentu przewidującego konfiskatę aktywów i majątku międzynarodowych organizacji przestępczych oraz ich przeznaczenie na cele społeczne,
- (b) biorąc pod uwagę fakt, że zasada wzajemnego uznawania jest podstawą współpracy sądowej w sprawach karnych, konieczne jest bezzwłoczne przyjęcie instrumentów prawnych UE, które są nadal potrzebne do zakończenia wdrażania tej zasady, a także zapewnienie opracowania równoważnych norm dla praw procesowych i zbliżenia minimalnych wymogów dotyczących aspektów postępowania karnego,
- (c) należy skutecznie wdrażać, wspólnie z państwami członkowskimi, zasadę wzajemnego uznawania w zakresie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnym oraz zwrócić należytą uwagę na trudności oraz osiągnięcia w procesie wdrażania i codziennego stosowania europejskiego nakazu aresztowania, a także upewnić się, że stosując tę zasadę, państwa członkowskie przestrzegają praw podstawowych i ogólnych przepisów, zgodnie z art. 6 traktatu UE,
- (d) należy wezwać państwa członkowskie do stosowania zasady proporcjonalności przy wdrażaniu decyzji ramowej w sprawie europejskiego nakazu aresztowania, a także należy zwrócić uwagę na inne instrumenty prawne, takie jak przesłuchania za pośrednictwem wideokonferencji, które mogą być odpowiednie w określonych przypadkach pod warunkiem zastosowania właściwych zabezpieczeń;
- (e) należy przeanalizować we współpracy z Parlamentem obecną sytuację w zakresie współpracy sądowej w sprawach karnych w Unii Europejskiej, biorąc pod uwagę zarówno niedociągnięcia, jak i postępy;
- (f) należy powołać wraz z Komisją i Parlamentem komisję ekspertów (prawników) w celu przygotowania badania dotyczącego podobieństw i różnic między systemami prawa karnego we wszystkich państwach członkowskich oraz przedłożyć propozycje

stworzenia obszaru sprawiedliwości UE w sprawach karnych, który zapewni równowagę między skutecznością postępowań karnych a ochroną praw jednostki;

- (g) należy ustanowić wraz z Komisją i Parlamentem oraz we współpracy z odpowiednimi komisjami Rady Europy, takimi jak CEPEJ, oraz istniejącymi sieciami europejskimi zajmującymi się sprawami karnymi obiektywny, bezstronny, przejrzysty, szeroko zakrojony, horyzontalny i stały system monitorowania i oceny wdrażania polityki UE oraz instrumentów prawnych w tym zakresie, a także jakości i skuteczności, prawości i uczciwości wymiaru sprawiedliwości przy uwzględnieniu poziomu wdrożenia orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przez państwa członkowskie; taki system powinien być oparty na systemie oceny wzajemnej i umożliwić sporządzanie wiarygodnych sprawozdań co najmniej raz do roku; system oceny powinien w szczególności:
- stworzyć sieć oceny, obejmującą zarówno poziom polityczny, jak i techniczny,
 - określić na podstawie kontroli istniejących systemów oceny: priorytety, zakres, kryteria oraz metody, biorąc pod uwagę, że ocena nie powinna być teoretyczna, lecz prowadzić do oceny wpływu polityki UE w praktyce oraz na codzienne zarządzanie w ramach wymiaru sprawiedliwości, jak również na jakość i skuteczność, prawość i uczciwość wymiaru sprawiedliwości przy uwzględnieniu poziomu wdrożenia orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przez państwa członkowskie,
 - unikać powielania istniejących systemów oceny i promować ich współdziałanie,
 - stosować łączone podejście wykorzystujące informacje statystyczne i legislacyjne oraz ocenę stosowania instrumentów UE w praktyce,
 - gromadzić porównywalne dane oraz wykorzystywać w miarę możliwości już dostępne dane,
 - ściśle angażować Parlament zarówno na płaszczyźnie politycznej, jak i technicznej systemu oceny;
- (h) należy przeanalizować wraz z Komisją i Parlamentem obecny stan systemu szkoleń dla pracowników wymiaru sprawiedliwości w Unii Europejskiej, jego słabe strony i potrzeby oraz podjąć natychmiastowe działania na rzecz promowania stworzenia rzeczywistej kultury UE w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości poprzez powołanie Europejskiej Szkoły Sprawiedliwości dla sędziów, prokuratorów, adwokatów i innych pracowników administracji wymiaru sprawiedliwości, która to szkoła powinna:
- powstać w oparciu o istniejącą EJTN i z myślą o jej przekształceniu w instytut UE powiązany z istniejącymi agencjami, mieć solidną i właściwą strukturę, w której najistotniejszą rolę odgrywać będą szkoły prawa państw członkowskich, sieci sądowe i organizacje na rzecz ochrony praw, i być powiązana z Komisją,

- zarządzać programami wymiany dla wymiaru sprawiedliwości oraz dalej je rozwijać,
 - uzgodnić wspólny program szkoleń w zakresie wymiaru sprawiedliwości, gwarantujący obecność elementu europejskiego istotnego dla poszczególnych dziedzin prawa,
 - oferować, na zasadzie dobrowolności, europejskim sędziom, prokuratorom i adwokatom zarówno szkolenia wstępne, jak i na bardziej zaawansowanych poziomach,
 - poprawić umiejętności językowe organów sądowych, prawników i innych zaangażowanych podmiotów,
 - oferować takie szkolenia również krajom kandydującym i innym krajom, z którymi UE zawarła umowy o partnerstwie i współpracy;
- (i) należy wezwać państwa członkowskie do pełnego i bezzwłocznego wdrożenia decyzji Rady w sprawie umacniania Eurojustu i w sprawie zmiany decyzji Rady 2002/187/WSiSW (5613/2008) i zachęcić władze krajowe do włączania Eurojustu we wczesne etapy procedur współpracy, do przezwyciężenia niechęci do dzielenia się informacjami oraz pełnej współpracy, która ma już miejsce na poziomie krajowym, a także należy wezwać Radę, by wraz z Komisją i Eurojustem w pełni zaangażowała Parlament w przyszłe działania w celu poprawy wdrażania decyzji ustanawiającej Eurojust;
- (j) należy sporządzić plan wdrażania wyżej wspomnianej decyzji, w szczególności w odniesieniu do uprawnień Eurojustu w zakresie:
- rozwiązywania sporów jurysdykcyjnych,
 - wszczynania dochodzenia lub postępowania;
- (k) należy podjąć działania zmierzające do corocznej publikacji szczegółowego sprawozdania w sprawie przestępczości w UE, konsolidującego sprawozdania dotyczące poszczególnych dziedzin, takich jak OCTA (ocena zagrożenia przestępczością zorganizowaną), roczne sprawozdanie Eurojustu itd.;
- (l) należy wezwać państwa członkowskie do dalszej pracy nad wnioskiem Republiki Czeskiej, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słoweńskiej, Republiki Słowackiej oraz Królestwa Szwecji w sprawie decyzji ramowej Rady w sprawie zapobiegania konfliktom jurysdykcji w postępowaniu karnym i w sprawie rozstrzygania takich konfliktów z poszanowaniem praw podejrzanego lub oskarżonego do informacji i czynnego udziału na wszystkich etapach wybranej procedury postępowania karnego oraz do ponownych konsultacji z Parlamentem w oparciu o postęp osiągnięty podczas negocjacji w Radzie;
- (m) należy zwrócić należytą uwagę na korzyści wynikające z zastosowania nowych technologii w celu zagwarantowania wysokiego poziomu bezpieczeństwa

publicznego oraz w pełni wykorzystać potencjał Internetu do upowszechniania informacji, wzmocnić rolę nowo utworzonego forum wymiaru sprawiedliwości, zachęcać do rozwijania nowych metod uczenia się (e-edukacja) oraz gromadzić i wymieniać dane, aktualizować i wzmocniać istniejące bazy danych, takie jak bazy danych służb celnych, które mają podstawowe znaczenie dla zwalczania przemytu i handlu ludźmi, a jednocześnie zagwarantować poszanowanie praw podstawowych, a zwłaszcza wysoki poziom ochrony prywatności osób w zakresie przetwarzania danych osobowych w ramach współpracy sądowej i policyjnej w sprawach karnych;

2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszego zalecenia Radzie oraz przedstawienia go do wglądu Komisji.

30.6.2008

PROJEKT ZALECENIA (B6–0335/2008)

zgodnie z art. 114 ust. 1 Regulaminu

złożył Panayiotis Demetriou

w imieniu grupy politycznej PPE-DE

w sprawie rozwoju obszaru sprawiedliwości UE w sprawach karnych

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 6, art. 29, art. 31 ust. 1 lit. c) oraz art. 34 ust. 2 lit. a) i lit. b) TUE, Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności art. 47, 48, 49 i 50, oraz Europejską konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, w szczególności art. 5, 6, 7 i 13,
- głęboko przekonany o konieczności intensyfikacji poświęconego tym zagadnieniom dialogu z parlamentami krajowymi, społeczeństwem obywatelskim i organami sądowymi,
- uwzględniając komunikat Komisji w sprawie stworzenia forum dla omawiania strategii i praktyk UE w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości¹ oraz komunikat Komisji w sprawie szkolenia pracowników wymiaru sprawiedliwości w UE²,
- uwzględniając komunikat Komisji „Droga do europejskiej strategii w dziedzinie e-sprawiedliwości”³,
- uwzględniając wcześniejsze zalecenia Parlamentu Europejskiego⁴ dla Rady,
- w celu określenia najlepszego sposobu rozwijania obszaru sprawiedliwości UE w sprawach karnych,
- uwzględniając art. 114 ust. 1 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że wymiar sprawiedliwości wchodzi niewątpliwie w zakres uprawnień państw członkowskich UE,

B. mając na uwadze, że codzienna współpraca sądowa w sprawach karnych wciąż opiera się

¹ COM(2008) 38 wersja ostateczna.

² COM(2006) 356 wersja ostateczna.

³ COM(2008) 329 wersja ostateczna.

⁴ Zalecenie dla Rady i Rady Europejskiej w sprawie przyszłości przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, jak również w sprawie warunków niezbędnych do jej legalnego i skutecznego funkcjonowania, Dz.U. C 166 E z 7.7.2005, s. 58-63; zalecenie dla Rady w sprawie jakości wymiaru sprawiedliwości w zakresie prawa karnego i harmonizacji prawodawstwa karnego w państwach członkowskich, Dz.U. C 304 E z 1.12.2005, s. 109-113.

na instrumentach wzajemnej pomocy, takich jak Konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych z 2000 r.¹ oraz Europejska konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych z 1959 r.²,

- C. mając na uwadze, że wciąż w dużej mierze nie wdrożono zasady wzajemnego uznawania, w szczególności w zakresie uzyskiwania dowodów w postępowaniu karnym oraz procedurach uznawania środków przedprocesowych i poprocesowych,
 - D. mając na uwadze, że skuteczność wymiaru sprawiedliwości UE w sprawach karnych zależy od wykorzystania nowych technologii i narzędzi internetowych we wdrażaniu polityki UE,
 - E. mając na uwadze, że ochrona takich praw, jak prawo do rzetelnego procesu, domniemanie niewinności, prawo do obrony, prawa ofiar przestępstw oraz zasada *ne bis in idem*, ma podstawowe znaczenie w postępowaniu karnym, w którym zagrożone są wolności podstawowe,
 - F. mając na uwadze, że skuteczne przestrzeganie tych praw zależy w dużym stopniu od stworzenia wspólnej europejskiej kultury sądowej opartej na wspólnych zasadach i wzajemnym zaufaniu w sprawach sądowych,
 - G. mając na uwadze, że w celu budowania wzajemnego zaufania i stworzenia europejskiej kultury sądowej podstawowe znaczenie ma skuteczna procedura oceny wymiaru sprawiedliwości,
 - H. mając na uwadze, że sądy krajowe odgrywają coraz istotniejszą rolę w zwalczaniu międzynarodowej przestępczości i – jednocześnie – w ochronie praw i wolności podstawowych,
 - I. mając na uwadze, że szkolenie pracowników wymiaru sprawiedliwości odgrywa kluczową rolę w budowaniu wzajemnego zaufania i kształtowaniu wspólnej europejskiej kultury sądowej,
1. występuje do Rady z następującymi zaleceniami:
- (a) dokonanie wraz z PE podsumowania obecnego stanu współpracy sądowej w sprawach karnych na szczeblu UE przy uwzględnieniu zarówno jej słabych stron, jak i postępów;
 - (b) skuteczne wdrożenie zasady wzajemnego uznawania w obszarze sprawiedliwości w sprawach karnych poprzez podsumowanie wdrożenia europejskiego nakazu aresztowania;
 - (c) ustanowienie wraz z PE komisji ekspertów (prawników) w celu przygotowania badania dotyczącego podobieństw i różnic między systemami prawa karnego we wszystkich państwach członkowskich oraz przedłożenia propozycji stworzenia prawdziwie europejskiego obszaru sprawiedliwości w sprawach karnych;

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2000:197:0001:0023:EN:PDF>

² <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/030.htm>

- (d) bezzwłoczne ponowne podjęcie prac nad zabezpieczeniami proceduralnymi w postępowaniu karnym;
 - (e) zwrócenie należytej uwagi na korzyści płynące ze stosowania nowych technologii;
 - (f) natychmiastowe podjęcie działań mających na celu wspieranie kształtowania prawdziwej europejskiej kultury sądowej w sprawach karnych, skupiających się na szkoleniu pracowników wymiaru sprawiedliwości i procedurach oceny jakości i skuteczności wymiaru sprawiedliwości;
2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszego zalecenia Radzie, a także do przedstawienia go do wglądu Komisji (oraz rządowi ...).

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	31.3.2009
Wynik głosowania końcowego	+ : 34 - : 1 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Alexander Alvaro, Catherine Boursier, Emine Bozkurt, Philip Bradbourn, Mihael Brejc, Kathalijne Maria Buitenweg, Maddalena Calia, Giusto Catania, Gérard Deprez, Bárbara Dührkop Dührkop, Claudio Fava, Armando França, Urszula Gacek, Roland Gewalt, Jeanine Hennis-Plasschaert, Ewa Klamt, Magda Kósáné Kovács, Henrik Lax, Roselyne Lefrançois, Baroness Sarah Ludford, Claude Moraes, Javier Moreno Sánchez, Rareş-Lucian Niculescu, Maria Grazia Pagano, Martine Roure, Inger Segelström, Csaba Sógor, Vladimir Urutchev, Manfred Weber, Tatjana Ždanoka
Zastępca(y) (art. 178 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Edit Bauer, Simon Busuttil, Ignasi Guardans Cambó, Antonio Masip Hidalgo, Rainer Wieland